

יחסי מנחה-מונחה בכתיבת תיזה

• תפקיד המנחה:

1) המנחה הוא יועץ מדעי, שמלווה את תהליך כתיבת התיזה ומייעץ בשאלות מרכזיות, תיאורטיות ומתודולוגיות, המתעוררות במהלך הצעת המחקר, בעת תכנון המחקר, בשלבי ביצועו ובתהליך כתיבת התיזה ושיפוטה.

2) המנחה אינו שותף לביצוע המחקר ולכתיבתו. האחריות לתוכן התיזה, לאיכותיה על כל חלקיה מוטלת באופן מלא על הסטודנט/ית. במהלך המחקר על הסטודנט/ית להפגין עצמאות ובשלות אינטלקטואלית, שגם עליהן הוא/ היא נבחנו.

3) המנחה אינו עורכת/ לשוני/ת. בתחום הסגנון, תפקידו מצטמצם להצבעה על ניסוחים בעייתיים מבחינה אקדמית, או על ליקויים בתחום המינוח המקצועי. על כן, מותר ואף מומלץ להיעזר בעורכת/ לשוני/ת מקצועי/ת. תפקידם לסייע לכם לוודא, כי כתיבת התיזה עומדת בקריטריונים הנדרשים, מבחינת השטף, ההבנה, הדקדוק ומבנה העבודה.

• תנאי הקבלה להנחיה: התנאי ההכרחי (אך לא בלעדי) להתקבל להנחיה הינו מידת ההתאמה בין הנושא לתיזה שמציע הסטודנט לבין תחומי העניין של המנחה הפוטנציאלי. שיקולים נוספים: ההישגים הלימודיים של התלמיד והכישורים האקדמיים שהוא הפגין במגעים קודמים עם המנחה.

• דרכי ההתקשרות עם המנחה: יעוץ פנים אל פנים, דוא"ל או טלפון, לפי העדפת המנחה. תדירות הייעוץ משתנה לפי צרכי המונחה ועומס העבודה של המנחה.

• מידת המעורבות של גורמים נוספים במחקר ובכתיבה: אפשר להיעזר באופן חופשי בגורמים נוספים (כגון עורך לשוני, יועץ סטטיסטי, מרצים אחרים במחלקה או מחוצה לה) כל עוד הדבר אינו עומד בסתירה להנחיות המנחה/ים. יש לעדכן את המנחה לגבי כל אחד מהגורמים שמייעצים/מעורבים במידה כלשהי בכתיבת התיזה.

• השתלבות המונחה במחקר של המנחה: במקרים שבהם התלמיד מצטרף למחקר שיזם המנחה לצורך עבודת התיזה, על המנחה להימנע מפרסומים שעלולים לפגוע בראשוניות של עבודת התיזה במשך שנתיים ימים ממועד אישור ההצעה לתיזה של התלמיד. כיוון שבמקרה זה התלמיד ניזון מאותו בסיס הנתונים של המנחה, תישמר בעבודתם של השניים הפרדה ועצמאות מרביות בעיבוד הנתונים. אם יתעוררו מחלוקות או אי הבנות בין הצדדים באשר לנתונים, לניצולם ולפרסומם, הם לא יידונו על ידי המנחה, אלא על ידי חברי ועדת הוראה.

• הפסקת ההנחיה: ככלל, המקרים של הפסקת ההנחיה על ידי המנחה הינם נדירים. מנחה רשאי להפסיק הנחיית המונחה בכל עת במהלך כתיבת התיזה, וזאת בדרך-כלל, בשל השיקולים הבאים:

(1) **כישורי הסטודנט/ית אינם מספיקים כדי להשלים את התיזה:** עם התקדמות

המחקר והכתיבה המנחה לומד להכיר טוב יותר את כישורי הסטודנט/ית והוא עשוי להגיע לכלל מסקנה כי סיכוייהם לסיים את התיזה אינם גבוהים. במקרה זה המנחה ימליץ לסטודנט/ית לעבור לנתיב הכללי ולהשלים את הלימודים במסלול ללא תיזה.

(2) **אי עמידת הסטודנט/ית בלוחות הזמנים:** כאשר מרצה נותן את הסכמתו להנחיה,

הוא שוקל ומתחייב כלפי הסטודנט/ית במסגרת מכלול המחויבויות בסדר-היום העמוס שלו, ותוקפה של התחייבות זו מוגבל לפרק-זמן מוגדר: לא יותר משנה וחצי מתחילת ההנחיה. במהלך פרק-זמן זה, המנחה מלווה את הסטודנט/ית בצמתים המרכזיים של המחקר והכתיבה. על כן, אם השלמת התיזה מתעכבת מכל סיבה שהיא, לרבות חופשת לימודים, עלול הסטודנט/ית המתעכבת/ת למצוא, כי המנחה פחות פנוי להקדיש לו/ לה מזמנו, ולו רק משום שבינתיים הוא קלט סטודנטים חדשים להנחיה. לפיכך, אם חל עיכוב משמעותי בלוח-הזמנים המקורי (קרי, עברה למעלה משנה וחצי ממועד אישור הצעת תיזה), המנחה עלול להיות בלתי זמין, וסיועו לסטודנט/ית עלול להצטמצם לקריאת הטייטה הסופית בלבד או שהנחיית הסטודנט/ית תופסק כליל, בהתאם לעומס העבודה ולשיקולים נוספים של המנחה.

(3) **העתקה והפרות נוספות של יושר אקדמי מצד המונחה:** אם התגלה כי עבודת

התיזה או חלק ממנה אינם מקוריים ו/או שהמחקר נעשה על-ידי המונחה לא באופן עצמאי או שנעשתה הפרה חמורה אחרת של כללי הכתיבה האקדמיים [ר' [בלינק](#)

[כלי כתיבה באתר](#)] ו/או כללי היושר האקדמי על-ידי המונחה – רשאי המנחה

להפסיק את ההנחיה באופן מיידי ולהעביר את המשך הטיפול במונחה לוועדת המשמעת האוניברסיטאית.

(4) אי-התאמה של סגנון ההנחיה: סגנון ההנחיה של כל מנחה מכיל דגשים, העדפות, רקע ומרכיבים אחרים. על כן, אם במהלך הכתיבה חש המנחה כי סגנון ההנחיה שלו אינו מתאים למונחה ספציפי ואינו מקדם אותו לקראת השלמת התיזה, עשוי המנחה להמליץ למונחה לפנות למנחה אחר ו/או נוסף.

(5) חוסר מוטיבציה ומחויבות מצד המונחה: המנחה עשוי להפסיק הנחייה במידה והוא מעריך כי הסטודנט/ית חסר/ת עניין ומוטיבציה, כי הוא/היא אינו/ה עושה די מאמץ כדי להקפיד על איכות המחקר והכתיבה, כי הוא/היא מתעלם/ת, מזלזל/ת מקל/ה ראש בהנחיות המנחה וכי אינו/ה שומר/ת עימו על קשר רצוף.

נוהל החלפת נושא/ מנחה

1. סטודנט המבקש לשנות נושא או/ו מנחה, יודיע תחילה בכתב למנחה ולועדת ההוראה.
2. רק בהתקבל אישור משני הגורמים, יגיש הסטודנט הצעת מחקר חדשה, בהתייעצות עם המנחה החדש. למען הסדר הטוב, בטרם השלים הסטודנט את השלב הקודם, המנחה החדש יוכל לתת הסכמתו העקרונית בלבד, אך לא יפתח בהנחיה עצמה.
3. הצעת המחקר החדשה תיבדק לפי הנוהל המקובל, אלא במקרים חריגים שבהם ועדת הוראה תקבע אחרת, לאור שיקולים מיוחדים כגון דמיון בנושא, לחץ זמן וכדומה.

נוהל אישור מנחה חיצוני

- ככלל, המנחים לעבודות תזה יהיו אלה הנמנים עם סגל המחלקה לתקשורת באוניברסיטת בן גוריון.
- במקרים חריגים, שבהם הסטודנט/ית סבור/ה כי קיימת הצדקה מיוחדת להסתמכות על מנחה חיצוני, כגון העדר מנחה המתמחה בתחום, או מנחה פנימי שהינו עמוס מכדי להתפנות להנחיה, יש לפנות בבקשה בכתב לוועדת הוראה ולנמק מדוע.
- אישור כזה יינתן רק לאחר שהסטודנט/ית מיצה/ מיצתה תחילה את האפשרות לאתר מנחה שהוא חבר סגל במחלקה, או במחלקה אחרת באוניברסיטת בן גוריון.
- המנחה החיצוני קיבל על עצמו את התנאים הבאים:
- א. העבודה תיעשה תחת הסטנדרטים האקדמיים המצופים מתזה לתואר שני בפקולטה למדעי הרוח והחברה באוניברסיטת בן-גוריון.

אוניברסיטת בן גוריון בנגב, המחלקה לתקשורת
נכון ליולי 2009

ב. בכל פרסום על ומתוך עבודת התזה, יתחייב המנחה החיצוני לציין כי היא נכתבה במחלקה לתקשורת באוניברסיטת בן-גוריון בהנחייתם של שני המנחים.